

ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΤΡΙΤΗ, 31/01/2023

ΤΜΗΜΑ Α1, 7^η διδακτική ώρα

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ: ΤΑΞΗ Α΄, ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, Ξενοφώντα Ελληνικά

ΣΚΟΠΟΙ:

- η διαλεκτική επαφή των μαθητών/-τριών με το αρχαίο ελληνικό κείμενο, ως έργο γλωσσικού, αισθητικού και, ευρύτερα, πολιτισμικού χαρακτήρα.
- ενίσχυση της γλωσσικής και αισθητικής καλλιέργειας των μαθητών/-τριών

ΣΤΟΧΟΙ – ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

Οι μαθητές/-τριες αναμένεται να:

- Να αξιολογούν ιστορικά γεγονότα και καταστάσεις μέσα από τη σκιαγράφηση προσωπικοτήτων και ψυχισμών (των Αθηναίων μετά την αναγγελία της ήττας), την αιτιολόγηση και τεκμηρίωση πράξεων των δρώντων προσώπων.
- Να εξηγούν το πώς η πολιτική οργάνωση των κοινωνιών, και συγκεκριμένα της Αθήνας, καθορίζει τη δυναμική στις σχέσεις ανάμεσα σε πολίτες και ηγεσία.
- Να αναγνωρίζουν τα μέρη των διδασκόμενων αποσπασμάτων και την αιτιώδη ή, εν γένει, νοηματική συνάφεια ανάμεσα στις ενότητες και τα επιμέρους (αφήγηση, «δραματικές» σκηνές, λογική αλληλουχία και συνοχή ανάμεσα σε περιόδους, παραγράφους κ.λπ.).
- Να εντοπίζουν την ετυμολογική προέλευση και τις σημασιολογικές αποχρώσεις των λέξεων στο συμφραστικό περιβάλλον που αυτές απαντούν .
- Να μετασηματίζουν ποικιλοτρόπως τους κλιτούς τύπους.
- Να αναγνωρίζουν τη συντακτική ταυτότητα και τη λειτουργική θέση στο κείμενο όρων και προτάσεων και να αντιλαμβάνονται τον ρόλο και τις κύριες αποχρώσεις των προσδιορισμών.
- Να εντοπίζουν τη συλλογιστική και τα επιχειρήματα των δρώντων προσώπων, διακρίνοντας παράλληλα τα λογικά από τα συναισθηματικά επιχειρήματα.
- Να αποκωδικοποιούν χάρτες, εικόνες και εποπτικό υλικό (ψηφιακό ή μη), που πλαισιώνει το κείμενο και φωτίζει ποικίλες πλευρές του.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ:

- Διαφοροποιημένη διδασκαλία (Think – Pair – Share)
- Αξιοποίηση εποπτικού υλικού (χάρτης)

ΥΛΙΚΑ:

- Προτζέκτορας
- Φύλλο Εργασίας
- Σχολικά εγχειρίδια

ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

- Διαβάζουμε τις παραγράφους 3 και 4 κάνοντας, κατά την ανάγνωση, γλωσσική εξομάλυνση του κειμένου, το οποίο οι μαθητές/-τριες βλέπουν και στον πίνακα.
- Ανά περίοδο λόγου εντοπίζουμε τα βασικά συντακτικά στοιχεία και κάνουμε απόδοση στα Ν.Ε. με τη βοήθεια των μεταφράσεων που έχουν δοθεί στα παιδιά.
- Εντοπίζουμε γραμματικά στοιχεία
- Προχωρούμε σε ερμηνευτική ανάλυση
- Κατά τη διαδικασία οι μαθητές/-τριες ανά δύο (Think – Pair – Share) απαντούν στις ερωτήσεις του Φύλλου Εργασίας, αφού πρώτα τις έχουμε κατανείμει στα ζευγάρια, και μοιράζονται τις απαντήσεις τους στην ολομέλεια της τάξης.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις τῆς Παράλου ἀφικομένης νυκτὸς ἐλέγετο ἡ συμφορά, καὶ οἰμωγὴ ἐκ τοῦ Πειραιῶς διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν εἰς ἄστυ διῆκεν, ὁ ἕτερος τῶ ἐτέρῳ παραγγέλλων· ὥστ' ἐκείνης τῆς νυκτὸς οὐδεὶς ἐκοιμήθη, οὐ μόνον τοὺς ἀπολωλότας πενθοῦντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἔτι αὐτοὶ ἑαυτοὺς, πείσεσθαι νομίζοντες οἷα ἐποίησαν Μηλίους τε Λακεδαιμονίων ἀποίκους ὄντας, κρατήσαντες πολιορκία, καὶ Ἰστιαίας καὶ Σκιωναίους καὶ Τορωναίους καὶ Αἰγινήτας καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων. Τῇ δ' ὑστεραία ἐκκλησίαν ἐποίησαν, ἐν ἧ ἔδοξε τοὺς τε λιμένας ἀποχωῶσαι πλὴν ἑνὸς καὶ τὰ τείχη εὐτρεπίζειν καὶ φυλακὰς ἐφιστάναι καὶ τᾶλλα πάντα ὡς εἰς πολιορκίαν παρασκευάζειν τὴν πόλιν.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία ετυμολογικά συγγενή λέξη για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: αδιαφορία, ουσία, ενιαίος, ανεπίτρεπτος, αλληγορία.
.....
.....
.....
2. Να εντοπίσετε τα ρήματα που δηλώνουν κίνηση ή ενέργεια στρατιωτικού χαρακτήρα.
.....
.....
.....
3. Να σημειώσετε τα Υποκείμενα των ρημάτων του Κειμένου «Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις... καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων».
.....
.....
.....
4. «Τῇ δ' ὑστεραία ἐκκλησίαν ἐποίησαν, ἐν ἧ ἔδοξε τοὺς τε λιμένας ἀποχωῶσαι πλὴν ἑνὸς καὶ τὰ τείχη εὐτρεπίζειν καὶ φυλακὰς ἐφιστάναι καὶ τᾶλλα πάντα ὡς εἰς πολιορκίαν παρασκευάζειν τὴν πόλιν»: Να σημειώσετε τα Υποκείμενα του ρήματος «ἔδοξε» και να χαρακτηρίσετε το εἶδος της σύνταξης (προσωπική ή απρόσωπη σύνταξη).
.....
.....
.....

5. Να γράψετε τη γενική ενικού των ουσιαστικών του Κειμένου: ή συμφορά, τειχῶν, ἄστυ, τὴν πόλιν.

.....
.....
.....
.....

6. Να γράψετε το α' πρόσωπο Ενικού Αριθμού Παρατατικού των ρηματικών τύπων του Κειμένου: ἔλεγετο, ἐποίησαν, κρατήσαντες, ἔδοξε.

.....
.....
.....
.....

7. Με βάση τον χάρτη της σελ. 62 του σχολικού σας βιβλίου και την παράγραφο 3 του Κειμένου να σχολιάσετε σε 50-60 λέξεις πώς έμαθαν οι Αθηναίοι την ήττα τους και πώς αντέδρασαν αρχικά. Γιατί αντέδρασαν, κατά τη γνώμη σας, με αυτόν τον τρόπο οι Αθηναίοι;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. Ποιες αποφάσεις πήραν οι Αθηναίοι την επόμενη μέρα; Τι καταδεικνύει ο τρόπος λήψης των αποφάσεων για την πολιτική οργάνωση της Αθήνας; (Να απαντήσετε αξιοποιώντας και τα ερμηνευτικά σχόλια της σελ. 66 του σχολικού σας βιβλίου για την παράγραφο 4 του Κειμένου. 50-60 λέξεις).

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....